

Sadovnjak in reševanje težav po snegolomu in žledolomu

Žledolom, ki nas je močno prizadel je največ škode povzročil v gozdovih in električni infrastrukturi, težave so nastale tudi v domačih sadovnjakih.

Na kratek in jednat način vam bomo poizkusili razložiti zakaj je prišlo do tega naravnega pojava, kje je bilo največ škode in kako sanirati poškodbe.

Kako nastane žled?

Žled nastane takrat, ko se v nižjih plasteh ozračja zadržuje zelo hladen zrak, v višjih plasteh pa je ozračje toplejše. Ko padavine iz oblakov potujejo iz zgornjih toplih plasti v izrazito hladen spodnji del ozračja, pride do pojava, ko na hladnih predmetih in vejah hitro zamrznejo in močno obtežijo drevo ali kakšen drug predmet. Tako pride do lomov vej, dreves, infrastrukture, kar povzroča veliko gospodarsko škodo.

Največ škode je na visokodebelnem starem sadnem drevju

V sadovnjaku je največ škode nastalo na sadnih vrstah, ki so cepljena na bujne podlage in zrastejo visoko. Več škode je bilo na starem drevju, kjer smo pozabili na redno rez. V tem primeru je prišlo do loma posameznih debelejših vej, vrhov, v skrajnem primeru se je drevo lahko odlomilo ali celo podrlo.

Škoda je bila nekoliko manjša na sadnem drevju, ki je redno oskrbovano, cepljeno na šibke podlage in ima stalno oporo, tu so se pojavili le manjši lomi vej, ki jih je dokaj lahko sanirati. Na mlajših drevesih je škoda nastala predvsem v zgornjem delu krošnje. V primeru močnejšega žleda se

Mlajšim drevesin je škoda nastala predvsem v zgornjem delu krošnje. V primeru močnejšega zleda so bila poškodovana tudi ta drevesa. Žled na srečo ni poškodoval brstov sadnih dreves, ki so bili že močno odpri.

Kdaj sanirati poškodbe žledoloma?

Z izrezovanjem poškodovanih vej ni treba hiteti, najbolje je počakati na ugodne vremenske razmere, ko se bo pojavilo obdobje suhega vremena. V mesecu marcu in vse do cvetenja bo dovolj časa za sanacijo poškodb.

Rez po žledolomu opravite strokovno

Debelejšo vejo, ki se je odlomila blizu debla **nikoli ne žagamo povsem do debla**. Priporočljivo je, da jo odrežemo približno 30 cm stran, tako se bo lahko kasneje dobro obraščala.

Če je veja odlomljena ob deblu je treba rano čim hitreje **zaščititi s cepilno smolo**. Veje, ki so polomljene bolj na zunanem delu krošnje odvedemo na primerno ležeč poganjek, nazaj proti deblu, do mlajše veje, če je veja odlomljena na sredini pa jo samo pravokotno odrežemo.

Pri žaganju uporabimo **kvalitetne žage** za čim lepšo rez.

Debelejše polomljene veje previdno izrežemo, nato naredimo še lepo **korekcijsko rez**, da se rana bolje zaraste. Ob odpravljanju poškodb je treba upoštevati tudi osnovne zakonitosti rezi, ki so specifične za posamezno sadno vrsto. Sadno drevje, ki je podrto in močno polomljeno bo treba nadomestiti z novim. Drevo bo treba odstraniti tudi, če so starejša drevesa podrta na tla ali je ob lomu stranskih vej poškodovana polovica debla.

Mlado sadno drevje, ki se je samo nagnilo lahko postavite pokonci, popravite oporo, spomladi ga tudi izdatno pognojite. Če se spomladi ali poleti pojavi sušno obdobje, poskrbite za redno zalivanje, saj je bil koreninski sistem drevesa nekoliko poškodovan.

Zaščita ran

Večje rane na visokodebelnem in šibko rastočem sadnem drevju je treba po strokovni rezi **zaščititi s cepilno smolo**. Na šibko rastočem sadnem drevju, kjer smo izrezali posamezne manjše poganjke je dovolj, če v času brstenja drevje **poškropite z bakrenim pripravkom**. Z bakrenim pripravkom poškropite tudi starejša večja drevesa. V kolikor je drevje že olistano z bakrenimi pripravki ne škropimo.